

בול המגבית היהודית המאוחדת

UJA 25th Anniversary Stamp

30

26.12.62

ה ש י ר ו ת ה ב ו ל א י

תל אביב-יפו • ירושלים • חיפה

PHILATELIC SERVICES

JERUSALEM • ISRAEL

המימרה עתיקת היוםין "ואהבת לרעך כמוך" מצאה ביטוי וחזוק חדש נוסף כאשר החלה הקהילה היהודית החופשית בארה"ב בעזרה להמוני יהודים נרדפים. היה זה בשנת 1938 כאשר נוסדה המגבית היהודית המאוחדת בארה"ב למען המטרה הנעלה של עזרה ליהודי אירופה, שעמדו על סף השואה האיומה ביותר בהיסטוריה היהודית.

אלפי יהודים באירופה החלו אותה שנה להמלט ממקומות מושבם בתקווה למצוא מקום מבטחים הרחק מצפורני הנאצים. בארץ-ישראל עמד ישוב קטן ואמיץ מוכן לקבלם בזרועות פתוחות על אף הקשיים שהעמיד השלטון המנדטורי בפני העליה. וכך היה ערך רב לתנופה הראשונה של המגבית היהודית המאוחדת בגיוס כספים בשנת 1939 בהנהגת ראשי הקהילה היהודית האמריקאית הגדולה ובתוכם אדוארד וארבורג, וויליאם רוזנוולד, ד"ר יונה ב. ווייז ורבי אבא הלל סילבר.

לאחר פרוץ מלחמת העולם לא ניתן היה לעשות הרבה בכספי המגבית לעזרת יהדות אירופה שנסגרה, למעשה, במחנה מוות ענק אחד.

אותה עזרה מעטה שניתן היה להושיט — מזון, ציוד רפואי, כספים — הוברחה ליהודים בגיטאות, במחנות ולמחנות בעזרת ה"ג'וינט" ונציגי היישוב.

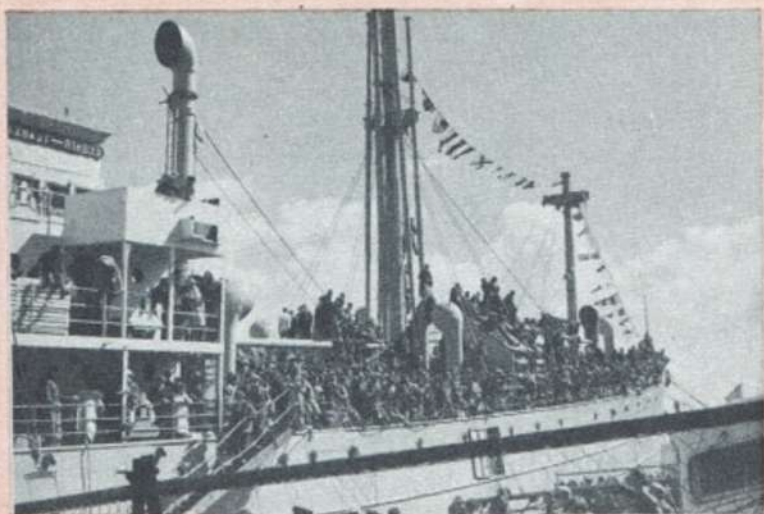
בפעולות הצלה, שעמדו בראש דאגתם של ראשי המגבית, הצליחו להציל אלפי יהודים מידי הנאצים ורבים מהם הגיעו לחוף מבטחים בארץ-ישראל על אף הגבלות "הספר הלבן".

אחרי המלחמה נעשו פעולות רבות לשקם את היהודים השבורים והדוויים שנתרו במחנות הריכוז, תחילה באמצעים רפואיים ולאחר מכן ע"י העלאת מרביתם לא"י. עם הקמת מדינת ישראל ב-1948 גדלה עוד יותר האחריות שהוטלה על היהדות החופשית בעולם. בעזרתה המכוונת של יהדות ארה"ב, הצליחה מדינת ישראל, שזה עתה קמה על רגליה, לקיים באמונה ובמלואו את רעיון חוק השבות: לא זו בלבד שלכל יהודי ישנה הזכות לעלות לישראל, אלא שלכל עולה ניתנים שיכון, עבודה ומזון וטיפול רפואי.

ב-3 השנים הראשונות להקמת המדינה, שנים קשות של צנע והידוק החגורה, הגיעו חצי מיליון עולים לארץ. האיבה שרחשו מדינות ערב לתושביהן היהודים המריצה וזרזה את העברתן לישראל של קהילות יהודיות שלמות. בעזרת קרנות המגבית היהודית המאוחדת ובאמצעות "מרבד הקסמים" הועברו קהילות יהודיות שלמות מתימן, עירק ומדינות ערביות אחרות. גם אחרוני יוצאי מחנות הריכוז באירופה עלו לישראל.

בתקופה זו הלכה העליה לישראל וגדלה. בכל שנה הגיעו אלפי עולים לארץ: אחדים נמלטו מפני צר ונוגש, אחרים — מאימת העוני והסבל. היו גם שהגיעו לישראל כשנמלטו מאימתן של פרעות. בעזרתה של המגבית היהודית המאוחדת נבנו בתים, הוקמו כפרים, הועמדו על תילס בתי ספר לעולים הצעירים, נפתחו כיתות לעברית למבוגרים.

בעשרים וחמש השנים שחלפו מילאה המגבית את תפקידה כמרכז להרמת תרומות אם לא למעלה מזה: המגבית ממשיכה בקיומה של האחריות הנחלקת בין יהדות הגולה לבין תושבי ישראל, ע"י מתן כבוד ויקר, אושר ובטחון לכל אותם יהודים שאינם חופשים לחיות כרצונם במקומות שם הם חיים כיום.

אנית עולים בנמל חיפה
ARRIVING AT HAIFA PORT

העולים מובאים מהנמל אל שיכונים חדשים
IMMIGRANTS MOVING INTO NEW HOUSING ESTATES

For centuries the maxim "I am my brother's keeper" has been at the core of Jewish tradition. This age-long heritage of helping one's neighbour has found renewed affirmation in the partnership of the free Jewish community of America in giving a new lease of life to countless Jews threatened by persecution and oppression. This partnership was created by a responsible act of dedication in 1938 which brought into being the United Jewish Appeal.

At that time the once flourishing Jewish communities of Europe faced the gravest threat to Jewish survival that history has ever known. Thousands of European Jews were in flight and many more were attempting to flee the lengthening shadows of Nazism. With the concerted efforts of American Jewry there was still hope that a life line could be thrown to help the persecuted reach the shores of Palestine where a small Jewish community stood ready to welcome them.

The first campaign of the U.J.A. — the unified fund-raising instrument headed by the leaders of American Jewry — William Rosenwald, Dr. Jonah B. Wise and Rabbi Abba Hillel Silver and Edward Warburg — was held in 1939.

With the outbreak of World War II Europe became a gigantic death camp for its Jewish communities. Although there was little that could be done to stem the mounting tides of Nazi destruction with the money of the United Jewish Appeal, the Joint Distribution Committee and representatives of the Palestine Jewish community found secret roads along which money, food and medical supplies were passed to the Jews trapped in the ghettos and underground hiding places.

But rescue remained the primary concern. The Jewish Agency, the chief beneficiary of the U.J.A., succeeded in snatching thousands of Jews from the teeth of the Nazi monster. Many were brought to Palestine despite the White Paper restrictions. After the war the remnants of a broken Jewry, found languishing in the concentration camps, were provided with health-restoring services and the majority were helped to reach Palestine.

When the state was founded in 1948 still greater responsibilities devolved on the free Jewry of the world. With the dedicated support of American Jewry the nascent State of Israel was able to keep faith with the ideal implicit in the Law of Return: that not only should every Jew have the right to return to Israel but that no immigrant should be without food, shelter or medical care. From 1948-51, the first three years of the state, when stark austerity gripped the country, half a million immigrants reached Israel. Arab hostility had made it imperative to move whole communities that had lived for centuries in the Islamic countries. With the aid of U.J.A. funds entire Jewish communities from Yemen, Iraq and other Moslem countries were airlifted to Israel. The last survivors of the D.P. camps were also brought to Israel. In the past decade immigration has continued unabated. Each year thousands have come; some have fled oppression, others the harsh decree of poverty and misery, others from the growing threat of pogroms.

With U.J.A. assistance homes, farms, schools for young immigrants as well as Hebrew classes and retraining schemes for adults have been established to help the million newcomers rebuild their shattered lives. In the past twenty-five years the United Jewish Appeal has by far transcended its role as a fund-raising instrument; it continues to be an affirmation of the responsibility shared by the Jews of the diaspora and Israel in giving dignity, happiness and security to all those Jews who cannot breathe freely in the lands in which they live.

עבודה חקלאית בשיכון עולים
WORKING THE FIELDS OF A NEW SETTLEMENT

בבית הורים של "מלבן"
AT A "MALBEN" HOME FOR ELDERLY IMMIGRANTS

